न वर्षिष्यति देवश्च वर्षाण्येतानि द्वादश । एतद्भवन्तः सञ्चिन्त्य महर्षेरस्य धीमतः । २८६०
अगस्त्यस्यातितपसः कर्त्तुमर्हन्त्यनुग्रहं । इत्येवमुक्ते वचने ततोऽगस्त्यः प्रतापवान् ।
प्रोवाच वाक्यं स तदा प्रसाद्य शिरसा मुनीन् । यदि द्वादशवर्षाणि न वर्षिष्यति वासवः ।
चिन्तायज्ञं करिष्यामि विधिरेष सनातनः । यदि द्वादशवर्षाणि न वर्षिष्यति वासवः ।
स्वर्गयज्ञं करिष्यामि विधिरेष सनातनः । यदि द्वादशवर्षाणि न वर्षिष्यति वासवः ।
व्यायामेनाहरिष्यामि यज्ञानन्यानतिव्रतान् । बीजयज्ञो मयाऽयं वै बहुवर्षसमाचितः । २८६५
बीजैर्हि तं करिष्यामि नात्र विघ्नो भविष्यति । नेदं शक्यं वृथा कर्त्तुं मम सत्यं कथञ्चन ।
वर्षिष्यतीह वा देवो न वा देवो भविष्यति । अथवाऽभ्यर्थनामिन्द्रो न करिष्यति कामतः ।
स्वयमिन्द्रो भवियामि जीवयिष्यामि च प्रजाः । यो यदाहारजातश्च स तथैव भविष्यति ।
विशेषश्चैव कर्त्ताऽस्मि पुनः पुनरतीव हि । अद्येह स्वर्णमभ्येतु यच्चान्यद्वसु किञ्चन ।
त्रिषु लोकेषु यच्चास्ति तदिहागम्यतां स्वयं । दिव्याश्चाप्सरसां सङ्घा गन्धर्व्वाश्च सकिन्नराः । २८७०
विश्वावसुश्च ये चान्ये तेऽप्युपासन्तु मे मखं । उत्तरेभ्यः कुरुभ्यश्च यत्किञ्चिद्वसु विद्यते ।
सर्व्वं तदिह यज्ञेषु स्वयमेवोपतिष्ठतु । स्वर्गः स्वर्गसदश्चैव धर्म्मश्च स्वयमेव तु ।
इत्युक्ते सर्व्वमेवैतदभवत्तपसा मुनेः । तस्य दीप्ताग्निनमस्त्वगस्त्यस्यातितेजसः ।
ततस्ते मुनयो हृष्टा ददृशुस्तपसो बलं । विस्मिता वचनं प्राहुरिदं सर्व्वे महार्थवत् ।
॥ ऋषय ऊचुः ॥ प्रीताः स्मस्तव वाक्येन न त्विच्छाम तपोव्ययं । तैरेव यज्ञैस्तुष्टाः स्म न्यायेनेच्छामहे वयं । २८७५
यज्ञं दीक्षां तथा होमान् यच्चान्यन्मृगयामहे । न्यायेनोपार्ज्जिताहाराः स्वकर्म्माभिरता वयं ।
वेदांश्च ब्रह्मचर्य्येण न्यायतः प्रार्थयामहे । न्यायेनोत्तरकालञ्च गृहेभ्यो निःसृता वयं ।
धर्म्मदृष्टैर्व्विधिद्वारैस्तपस्तप्स्यामहे वयं । भवतः सत्यगिष्टा तु बुद्धिर्हिंसाविवर्ज्जिता ।
एतामहिंसां यज्ञेषु ब्रूयास्त्वं सततं प्रभो । प्रीतास्ततो भविष्यामो वयन्तु द्विजसत्तम ।
विसर्ज्जिताः समाप्तौ च सत्रादस्माद्व्रजामहे । तथा कथयतां तेषां देवराजः पुरन्दरः । २८८०
ववर्ष सुमहातेजा दृष्ट्वा तस्य तपोबलं । आसमाप्तेश्च यज्ञस्य तस्यामितपराक्रमः ।
निकामवर्षी पर्ज्जन्यो बभूव जनमेजय । प्रसादयामास च तमगस्त्यं त्रिदशेश्वरः ।
स्वयमभ्येत्य राजर्षे पुरस्कृत्य बृहस्पतिं । ततो यज्ञसमाप्तौ तान् विससर्ज्ज महामुनीन् ।
अगस्त्यः परमप्रीतः पूजयित्वा यथाविधि ।
॥ जनमेजय उवाच ॥ कोऽसौ नकुलरूपेण शिरसा काञ्चनेन वै । प्राह मानुषवद्वाचमेतत् पृष्टो वदस्व मे । २८८५
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एतत् पूर्व्वं न पृष्टोऽहं न चास्माभिः प्रभाषितं श्रूयतां नकुलो योऽसौ यथा वाक् तस्य मानुषी ।
श्राद्धं सङ्कल्पयामास जमदग्निः पुरा किल । होमधेनुस्तमागाच्च स्वयमेव दुदोह तां ।
तत्पयः स्थापयामास नवे भाण्डे दृढे शुचौ । तच्च क्रोधस्वरूपेण पितरं धर्म्म आविशत् ।
जिज्ञासुस्तमृषिश्रेष्ठं किं कुर्य्यादिप्रिये कृते । इति सञ्चिन्त्य धर्म्मः स धर्षयामास तत् पयः ।